

Umeå kommun

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Storsjöskolan 1 i Umeå kommun

Skolinspektionens beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Umeå kommun en anmärkning när det gäller brister i arbetet med särskilt stöd samt vad gäller brister i betygskatalogen.

Umeå kommun ska senast den **17 januari 2022** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Umeå kommun inte uppfyller författningskraven avseende att åtgärdsprogram utarbetas för elever som ges särskilt stöd (3 kap. 9 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen konstaterar att Umeå kommun inte uppfyller författningskraven avseende uppgifter i betygskatalogen (3 kap. 14, 16, 19 och 20 §§ skollagen och Skolverkets författningar (SKOLFS 2011:123) om betygskatalog, 7 och 15 §§).

Motivering till anmärkning

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att skolan inte har utarbetat åtgärdsprogram till elever som efter utredning har ett konstaterat behov av särskilt stöd och ges insatser i form av särskilt stöd. Fyra elever har utretts för särskilt stöd under höstterminen 2020 och sex elever har utretts för särskilt stöd under vårterminen 2020. Rektorn har bedömt att åtgärdsprogram ska utarbetas för samtliga elever, men ingen av eleverna har ett utarbetat åtgärdsprogram. Eleverna ges särskilda stödinsatser i enlighet med utredningarna, men trots det har eleverna fortfarande inga åtgärdsprogram. En följd av detta kan bli att uppföljning och utvärdering av de insatta åtgärderna riskerar att inte genomföras eftersom det inte finns dokumenterade åtgärder i ett åtgärdsprogram med angivet datum för när det ska ske samt vem som ansvarar för att det genomförs.

Rättslig reglering

Skollagen föreskriver att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för

den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärder ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att det finns elever som bedöms vara i behov av särskilt stöd och som ges särskilt stöd utan att åtgärdsprogram har utarbetats. Enligt rektorn utreddes totalt sju elever för särskilt stöd under höstterminen 2020. Eleverna gick då i årskurs 4. Rektorn fattade beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram för två av eleverna och för fem elever fattades beslut om att åtgärdsprogram skulle utarbetas. En elev fick ett åtgärdsprogram under höstterminen 2020, men resterande fyra elever har inte fått något åtgärdsprogram. Vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn, höstterminen 2021, har dessa fyra elever fortfarande inte fått sina åtgärdsprogram utarbetade, trots att de bedömts ha behov av särskilt stöd. Eleverna går vid tidpunkten för tillsynen i årskurs 5.

Vidare framkommer det i utredningen att under vårterminen 2021 utreddes totalt nio elever för särskilt stöd. Det utarbetades åtgärdsprogram för två av eleverna under vårterminen 2021 och i ett fall beslutade rektorn att det inte skulle utarbetas ett åtgärdsprogram. Resterande sex elever som även dessa går i årskurs 5 vid tiden för Skolinspektionens tillsyn har inget åtgärdsprogram, trots att de bedömts ha behov av särskilt stöd. Utredningarna för dessa sex elever genomfördes i april, maj och juni 2021. Det var enligt rektorn två elever som utreddes i april 2021, fyra elever utreddes i maj 2021 och en elev utreddes i juni 2021.

Enligt rektorn samt undervisande lärare ges dock alla elever särskilda stödinsatser i enlighet med de behov som framkommit i utredningarna, även om eleverna inte har utarbetade åtgärdsprogram. Rektorn uppger att eleverna får det stöd som kommer att anges i de åtgärdsprogram som håller på att utarbetas. Enligt rektorn skulle eleverna inte få något annat särskilt stöd "om pappret funnits". Rektorn uppger att det bland annat rör sig om stöd av speciallärare eller specialpedagog, extra resurs för att ge nära stöd till elev eller att elever undervisas i ett klassrum som är ämnad för undervisning i en ostörd miljö där eleverna har en egen arbetsplats och där det finns en pedagog på heltid.

Enligt rektorn borde eleverna som anmäldes och utreddes för särskilt stöd under höstterminen 2020 ha ett åtgärdsprogram. Rektorn uppger att det har funnits en otydlighet i rutinen kring vem som ska utarbeta åtgärdsprogram samt i rutinen kring överlämning från andra skolor. Rektorn uppger vidare att hen, i samband med Skolinspektionens tillsyn, har sett över rutinerna för övergångar mellan skolor och tydliggjort vem som gör vad i arbetet med åtgärdsprogram.

Motivering till anmärkning som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav avseende skyldigheten att utarbeta åtgärdsprogram till elever som efter utredning har konstaterat behov av särskilt stöd och som ges särskilt stöd. Rektorn har uppgett att hen är medveten om att detta är en brist och har börjat vidta åtgärder för att komma till rätta med bristen. Skolinspektionen bedömer att bristen är mindre allvarlig och tilldelar mot bakgrund av detta huvudmannen en anmärkning. De åtgärder som skolan genomför ska redovisas samtidigt som huvudmannen redovisar åtgärder för att komma till rätta med övriga påtalade brister.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte säkerställt att betygskatalogen förs på ett korrekt sätt. I skolans betygskatalog från vårterminen 2021 som Skolinspektionen tagit del av saknas datum för när lärare signerat i betygskatalogen, i ett fall saknas orsak till ändring av betyg samt i ett fall saknas signatur och datum för en angiven ändring av betyg.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen). Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt. Vid rättelse ska ett nytt skriftligt betyg utfärdas och den oriktiga betygshandlingen om möjligt förstöras (3 kap. 19 § skollagen). Om den eller de som har fattat ett beslut om betyg att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks (3 kap. 20 § skollagen).

I Skolverkets föreskrifter om betygskatalog anges att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. Om betygskatalogen förs elektroniskt ska detta ske på det sätt som

beskrivs i Skolverkets föreskrift om betygskatalog (7 §). Rättelser och ändringar ska anges i betygskatalogen. Om betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som anges i 7 §. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att rektorn inte säkerställt att betygskatalogen förs korrekt. Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskatalog för vårterminen 2021 för elever i årskurs 6. I denna framgår att det saknas datum för när lärare signerat i betygskatalogen vid totalt 18 signeringar. Vidare framgår att det i ett fall saknas orsak till ändring av ett betyg då ett betyg har ändrats från F till E för en elev. Det saknas även i ett fall lärares signatur samt datum för ett betyg som har ändrats. Betyget har ändrats från streck (-) till F genom rättelse.

Motivering till anmärkning som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav avseende betygskatalogen. Skolinspektionen bedömer att bristen är mindre allvarlig och tilldelar mot bakgrund av detta huvudmannen en anmärkning. De åtgärder som skolan genomför ska redovisas samtidigt som huvudmannen redovisar åtgärder för att komma till rätta med övriga påtalade brister.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Umeå kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Umeå kommun uppfyller författningarnas krav inom grundläggande förutsättningar för skolenheten.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Stina Linder, utredare.

I den slutliga handläggningen har utredaren Julia Wuotila (föredragande), utredaren Maud Karlström samt juristen Caroline Rönnegard medverkat.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Storsjöskolan 1

Fakta om Storsjöskolan 1

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Umeå kommun under hösten 2021. Tillsynen av Storsjöskolan 1 genomfördes av Skolinspektionen mellan den 31 augusti 2021 och den 15 september 2021. Samtliga intervjuer genomfördes digitalt.

Storsjöskolan är belägen i Holmsund i Umeå kommun. Skolan bedriver verksamhet för elever i årskurs 4-9 samt fritidshem och består av två enheter, Storsjöskolan 1 (årskurs 4-6) och Storsjöskolan 2 (årskurs 7-9).

Storsjöskolan 1 med årskurs 4-6 har totalt 303 elever vid tiden för Skolinspektionens tillsyn. I årskurs 4 går 110 elever, i årskurs 5 går 104 elever och i årskurs 6 går 89 elever.

Måluppfyllelse

Enligt de senaste tillgängliga officiella kunskapsresultaten från läsåret 2019/2020 har 78,5 procent av eleverna i årskurs 6 uppnått kunskapskraven i alla ämnen.